

درآمدی بر حقوق جزای عمومی

دکتر غلامحسین الهام
دکتر محسن برهانی

سرشناسه : الهام، غلامحسین، ۱۳۳۸ -
 عنوان قراردادی : ایران، قوانین و احکام
 عنوان و نام پدیدآور : درآمدی بر حقوق جزای عمومی / غلامحسین الهام،
 محسن برهانی
 مشخصات نشر : تهران: نشر میزان، ۱۳۹۲
 مشخصات ظاهری : ۳۶۸ ص.
 شابک : 978-964-511-510-2
 وضعیت فهرست نویسی : فیا
 موضوع : حقوق جزا - ایران
 موضوع : قانون کیفری - ایران
 شناسه افزوده : برهانی، محسن، ۱۳۵۷ -
 رده بندی کنگره : ۷۴ الف / ۳۸۰۰ KMH
 رده بندی دیویی : ۳۴۵ / ۵۵
 شماره کتابشناسی ملی : ۳۲۴۹۵۸۵

هرگونه تکثیر (اعم از چاپ، کپی، فایل الکترونیکی و...) از این اثر بدون اخذ مجوز
 از ناشر خلاف قانون بوده و پیگرد قانونی دارد.
 لطفاً در صورت مشاهده، موارد را به شماره تلفن‌های ذیل اطلاع دهید.

۷۱۱

نشر میزان

درآمدی بر حقوق جزای عمومی

دکتر غلامحسین الهام

دکتر محسن برهانی

چاپ اول: پاییز ۱۳۹۲

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

شمار: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۱۱-۵۱۰-۲

دفتر مرکزی: خ شهید بهشتی، بعد از چهارراه سهروردی، خ کاووسی‌فر، کوچه نکبسا، پلاک ۳۲، تلفن ۸۸۵۴۹۱۳۱

فروشگاه مرکزی: خ انقلاب، روبروی درب اصلی دانشگاه تهران، ابتدای خ فخرآزی، پلاک ۸۳، تلفن ۶۶۴۶۷۷۷۰

واحد پخش و فروش: خیابان سمیه، بین مفتح و فرصت، پلاک ۱۰۲، تلفن ۸۸۴۴۹۵۲۹-۳۱

پست الکترونیکی: mizannasher@yahoo.com وب سایت: www.mizan-law.ir

فهرست مطالب

مقصد اول. مجازات

بخش اول. کلیات.....	۱۳
مبحث اول. توجیه مجازات.....	۱۳
گفتار اول. رویکرد آینده‌نگر.....	۱۵
الف) بازه‌ارندگی.....	۱۷
ب) اصلاح و درمان.....	۲۰
ج) ناتوان سازی یا سلب توان بزهکاری.....	۲۲
د) تشفی خاطر بزه‌دیده.....	۲۲
گفتار دوم. رویکرد گذشته‌نگر.....	۲۴
الف) ادای دین.....	۲۶
ب) الزام اخلاقی.....	۲۶
ج) الغاء یا محو جرم.....	۲۷
د) تهذیب معنوی.....	۲۷
هـ) بازی منصفانه.....	۲۸
و) بیان.....	۲۸
مبحث دوم. صفات اساسی مجازات‌ها.....	۳۰
مبحث سوم. اصول حاکم بر مجازات‌ها.....	۳۲
گفتار اول. اصل قانونی بودن.....	۳۲
گفتار دوم. اصل قضایی بودن.....	۳۳
گفتار سوم. اصل شخصی بودن.....	۳۳
گفتار چهارم. اصل تساوی مجازات‌ها.....	۳۶
گفتار پنجم. اصل فردی کردن مجازات‌ها.....	۳۷
مبحث چهارم. تاریخچه مجازات‌ها در ایران.....	۳۸
بخش دوم. طبقه‌بندی مجازات‌ها.....	۴۰
مبحث اول. طبقه‌بندی مجازات‌ها براساس سیاست تقنینی.....	۴۱

۴۱	گفتار اول. حد.....
۴۹	گفتار دوم. قصاص.....
۵۶	گفتار سوم. دیه.....
۵۶	الف) تعریف دیه.....
۵۸	ب) انواع دیه.....
۶۰	ج) موجبات دیه.....
۶۲	د) ماهیت دیه.....
۶۴	هـ) مالکیت بر دیه.....
۶۵	و) مسئول پرداخت دیه.....
۷۰	ز) مهلت پرداخت دیه.....
۷۱	ح) نوع و میزان دیه.....
۷۶	گفتار چهارم. تعزیر.....
۷۹	الف) قواعد کلی تعزیر.....
۷۹	اول) تعزیر و عمل حرام.....
۸۴	دوم) کم‌تر بودن میزان تعزیر از حد.....
۸۶	سوم) تعزیر و تشخیص حاکم.....
۸۹	ب) طبقه‌بندی تعزیرات.....
۹۴	مبحث دوم. طبقه‌بندی مجازات‌ها از حیث ارتباط آن‌ها با هم.....
۹۴	گفتار اول. مجازات اصلی.....
۹۵	گفتار دوم. مجازات تکمیلی.....
۹۶	الف) شرایط مجازات تکمیلی.....
۹۹	ب) انواع مجازات تکمیلی.....
۱۰۲	ج) ضمانت اجرای عدم رعایت مجازات تکمیلی.....
۱۰۳	گفتار سوم. مجازات تبعی.....
۱۰۴	الف) انواع حقوق اجتماعی.....
۱۰۶	ب) شرایط مجازات‌های تبعی.....
۱۰۸	ج) موارد و میزان مجازات‌های تبعی.....

مبحث سوم. طبقه‌بندی مجازات‌ها براساس موضوع آن‌ها	۱۱۲
گفتار اول. مجازات سالب حیات	۱۱۲
گفتار دوم. مجازات علیه تمامیت جسمانی	۱۱۷
الف) قصاص عضو	۱۱۷
ب) قطع عضو	۱۱۸
ج) شلاق	۱۱۸
گفتار سوم. مجازات علیه آزادی	۱۲۰
الف) مجازات سالب آزادی	۱۲۰
اول) مجازات‌های جایگزین حبس	۱۲۱
۱. شرایط و قلمرو استفاده از مجازات‌های جایگزین	۱۲۱
۱.۱. جرایم عمدی	۱۲۳
۱.۲. جرایم غیرعمدی	۱۲۶
۱.۳. جرایم بدون مجازات	۱۲۷
۲. انواع مجازات‌های جایگزین حبس	۱۲۹
۲.۱. دوره مراقبت	۱۲۹
۲.۲. خدمات عمومی رایگان	۱۳۱
۲.۳. جزای نقدی روزانه	۱۳۲
۲.۴. جزای نقدی	۱۳۳
۳. چگونگی صدور مجازات جایگزین حبس	۱۳۴
دوم) نظام نیمه آزادی	۱۳۶
سوم) نظام آزادی مشروط	۱۳۸
اول) شرایط اعطاء آزادی مشروط	۱۳۸
دوم) نتایج آزادی مشروط	۱۳۹
ب) مجازات محدودکننده آزادی	۱۴۲
اول) مجازات‌های محدودکننده آزادی تردد	۱۴۲
دوم) مجازات‌های محرومیت از حقوق اجتماعی	۱۴۴
۱. انفصال	۱۴۴

۲. محرومیت از مشاغل دولتی..... ۱۴۶
۳. محرومیت از خدمات دولتی..... ۱۴۶
- گفتار چهارم. مجازات‌های مالی..... ۱۴۷
- اول) جزای نقدی..... ۱۴۷
- دوم) ضبط و مصادره اموال..... ۱۵۲
- گفتار پنجم. مجازات علیه شخصیت اجتماعی..... ۱۵۶
- بخش سوم. تعیین مجازات..... ۱۶۰
- مبحث اول. علل معافیت از مجازات..... ۱۶۲
- گفتار اول. علل قانونی معافیت از مجازات..... ۱۶۳
- گفتار دوم. علل قضایی معافیت از مجازات..... ۱۶۶
- مبحث دوم. علل تخفیف مجازات..... ۱۷۰
- گفتار اول. علل قانونی تخفیف مجازات..... ۱۷۰
- گفتار دوم. علل قضایی تخفیف مجازات..... ۱۷۴
- الف) توبه..... ۱۷۴
- ب) کیفیات مخففه..... ۱۷۵
- اول) قلمرو قانونی کیفیات مخففه..... ۱۷۵
- دوم) میزان تخفیف..... ۱۷۶
- سوم) جهات تخفیف..... ۱۷۹
- مبحث سوم. علل تشدید مجازات..... ۱۸۰
- گفتار اول. علل عام تشدید مجازات..... ۱۸۱
- الف) تعدد جرم..... ۱۸۱
- اول) تعدد واقعی..... ۱۸۲
۱. تعدد واقعی در جرائم موجب حد و قصاص..... ۱۸۴
۲. تعدد واقعی در جرائم موجب تعزیر..... ۱۸۸
- ۲.۱. جرائم مختلف و غیرمشابه..... ۱۸۸
- ۲.۲. جرائم مشابه..... ۱۹۱
- ۲.۳. جرائم مختلف تحت عنوان واحد..... ۱۹۲

۱۹۳.....	دوم) تعدد اعتباری.....
۱۹۷.....	ب) تکرار جرم.....
۱۹۸.....	اول) قلمرو تکرار جرم.....
۱۹۹.....	دوم) خصوصیات و آثار تکرار جرم.....
۱۹۹.....	۱. خصوصیات و آثار تکرار جرم در جرائم موجب حد.....
۲۰۱.....	۲. خصوصیات و آثار تکرار جرم در جرائم موجب تعزیر.....
۲۰۳.....	ج) سردستگی.....
۲۰۸.....	گفتار دوم. علل خاص تشدید مجازات.....
۲۰۸.....	الف) علل شخصی.....
۲۰۹.....	ب) علل عینی.....
۲۱۲.....	مبحث چهارم. تعویق صدور حکم.....
۲۱۳.....	گفتار اول. محدوده تعویق صدور حکم.....
۲۱۴.....	گفتار دوم. شرائط صدور تعویق.....
۲۱۵.....	گفتار سوم. انواع تعویق.....
۲۱۷.....	گفتار چهارم. چگونگی صدور قرار تعویق.....
۲۱۷.....	گفتار پنجم. لغو قرار تعویق.....
۲۱۸.....	گفتار ششم. آثار تعویق مجازات.....
۲۱۹.....	مبحث پنجم. تعلیق اجرای مجازات.....
۲۲۰.....	گفتار اول. محدوده تعلیق مجازات.....
۲۲۱.....	گفتار دوم. شرائط و انواع تعلیق.....
۲۲۱.....	گفتار سوم. چگونگی صدور قرار تعلیق.....
۲۲۳.....	گفتار چهارم. آثار تعلیق.....
۲۲۴.....	گفتار پنجم. لغو قرار تعلیق.....
۲۲۵.....	بخش چهارم. سقوط مجازات.....
۲۲۶.....	مبحث اول. فوت محکوم علیه.....
۲۲۸.....	مبحث دوم. جنون محکوم علیه.....
۲۲۹.....	مبحث سوم. گذشت متضرر از جرم.....

۲۳۱.....	مبحث چهارم. عفو.....
۲۳۴.....	مبحث پنجم. نسخ قانون.....
۲۳۵.....	مبحث ششم. مرور زمان.....
۲۳۷.....	گفتار اول. انواع مرور زمان.....
۲۳۸.....	الف) مرور زمان شکایت.....
۲۳۹.....	ب) مرور زمان تعقیب.....
۲۳۹.....	ج) مرور زمان صدور حکم.....
۲۴۰.....	د) مرور زمان مجازات.....
۲۴۱.....	گفتار دوم. قطع مرور زمان.....
۲۴۳.....	گفتار سوم. تعلیق مرور زمان.....
۲۴۵.....	گفتار چهارم. آثار مرور زمان.....
۲۴۶.....	مبحث هفتم. توبه.....

مقصد دوم. اقدامات تأمینی و تربیتی

۲۵۲.....	بخش اول. سابقه اقدامات تأمینی در حقوق ایران.....
۲۵۳.....	بخش دوم. نسبت نظام کیفری اسلامی و اقدامات تأمینی.....
۲۵۳.....	بخش سوم. تمایز کیفر و اقدامات تأمینی.....
۲۵۵.....	بخش چهارم. اقدامات تأمینی و قانون مجازات اسلامی.....
۲۵۹.....	تمه. الحاقیه تفسیری قانون مجازات اسلامی.....
۳۶۶.....	منابع و مأخذ.....

واکنش در برابر جرم

جرم مانند هر پدیده اجتماعی، واکنش‌های مختلفی را از سوی سایرین ایجاد می‌نماید و نهادهای مختلف اجتماعی، پاسخ‌های متفاوتی به این پدیده ارائه می‌دهند. با توجه به مرجعی که پاسخ به جرم را به تنظیم می‌نماید می‌توان این واکنش را به انواع مختلفی تقسیم نمود: واکنش اجتماعی، واکنش اخلاقی، واکنش مذهبی، واکنش سیاسی و... اما آنچه در رشته حقوق مورد اهتمام است، واکنش حقوقی است و آنچه در حقوق جزا به صورت خاص مورد بررسی قرار می‌گیرد، واکنش جزایی است. واکنش جزایی در برابر جرم به دو صورت تحقق پیدا می‌کند که یا اقدامات سرکوبگر است و یا تدابیر غیرسرکوبگر است. که بخش اول به مجازات تعبیر می‌شود و بخش دوم با عنوان اقدامات تأمینی و تربیتی مورد اشاره قرار می‌گیرد.